

COMMISSION DE REGULATION
POUR L'ÉNERGIE EN RÉGION DE
BRUXELLES-CAPITALE

REGULERINGSKOMMISSIE
VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK GEWEST

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Verslag

VERSLAG-20091030-06

over

**De werking van de markt van de groenestroomcertificaten
en de garanties van oorsprong in 2008**

**Opgesteld in toepassing van artikel 30bis §2,7° van de
ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van
de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk
Gewest.**

30 oktober 2009

Inhoud

1	Juridische grondslag	3
2	Juridische context.....	3
3	Voorwerp.....	5
4	Productie van groene elektriciteit in Brussel	5
4.1	Essentiële cijfers over het productiepark voor groene elektriciteit in 2008	5
4.2	Evolutie van het aantal installaties	8
4.3	Evolutie van het vermogen van de installaties.....	10
4.4	De Brusselse markt van de groenestroomcertificaten	13
4.5	Energiebronnen van de groenestroomcertificaten ingeleverd in Brussel	15
4.6	Prijs van de groenestroomcertificaten	16
4.7	Kostprijs voor de consument.....	16
4.8	De Brusselse markt van de garanties van oorsprong	16
5	Perspectieven	18
5.1	Evolutie van het aantal in te leveren GSC's in Brussel.....	18
5.2	Evolutie van de markt van de groenestroomcertificaten in Wallonië.....	19
5.3	Productieperspectieven in het BHG.....	20
6	Conclusies	20
7	Advies.....	20
	Bijlage: Lijst van de Brusselse installaties	22

I Juridische grondslag

De ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voorziet in artikel 30bis §2, 7° dat:

“Art. 30bis.

...

De Commissie wordt bekleed met een opdracht tot verlening van advies aan de overheid over de organisatie en de werking van de gewestelijke energiemarkt enerzijds, en met een algemene opdracht van toezicht op en controle van de toepassing van de hiermee verband houdende ordonnanties en besluiten anderzijds. De commissie is belast met volgende opdrachten:

...

7° het goedkeuren, elk jaar, van het verslag over de werking van de markt van de groene certificaten en de garanties van oorsprong dat door de personen belast met een opdracht wordt opgesteld ten behoeve van de Regering;;

... “

Anderzijds voorziet het Ministerieel besluit van 3 mei 2005 houdende erkenning van Waalse groenestroomcertificaten ten einde in rekening te worden gebracht voor de naleving van de verplichting opgelegd aan de leveranciers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bij artikel 28, § 2, van de elektriciteitsordonnantie in zijn artikel 5:

“Binnen het jaar volgend op de inwerkingtreding van dit besluit, evalueert de Dienst in het licht van de evolutie van de markt voor groenestroomcertificaten, in overleg met de CWAPE, het erkenningssysteem voorzien in Hoofdstuk 2 en brengt verslag uit aan de Minister.

Na het verslag bedoeld in § 1, evalueert de Dienst ieder jaar, in overleg met de CWAPE, de toepassing van dit besluit en brengt verslag uit aan de Minister.”

Dit laatste verslag wordt apart gepubliceerd.

2 Juridische context

De volgende wetgevende teksten en beslissingen regelen het mechanisme van de groenestroomcertificaten en de labels van garantie van oorsprong in Brussel:

- Ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 6 mei 2004 betreffende de promotie van groene elektriciteit en van warmtekrachtkoppeling.
- Ministerieel besluit van 12 oktober 2004 tot vaststelling van de berekeningscode bedoeld in artikel 2 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 6 mei 2004 betreffende de promotie van groene elektriciteit en van kwaliteitswarmtekrachtkoppeling.
- Ministerieel besluit van 12 oktober 2004 tot vaststelling van het model van verslag van bezoek bedoeld in artikel 5 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 6 mei 2004 betreffende de promotie van groene elektriciteit en van kwaliteitswarmtekrachtkoppeling.
- Ministerieel besluit van 3 mei 2005 houdende erkenning van Waalse groenestroomcertificaten ten einde in rekening te worden gebracht voor de naleving van de verplichting opgelegd aan de leveranciers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bij artikel 28, § 2, van de elektriciteitsordonnantie.
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 maart 2007 houdende vaststelling van de quota voor groenestroomcertificaten voor het jaar 2008 en de volgende genomen in

toepassing van artikel 28 § 2, derde lid van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 19 juli 2007 houdende vaststelling van de modaliteiten voor de toekenning van labels van garantie van oorsprong, houdende bepaling van de plichten opgelegd aan de leveranciers, en houdende wijziging van het besluit van 6 mei 2004 betreffende de promotie van groene elektriciteit en van kwaliteitswarmtekrachtkoppeling.
- Beslissing van BRUGEL betreffende de “*praktische modaliteiten voor de inlevering van de groenestroomcertificaten voor de naleving van het quotum 2007*” van 28 januari 2008 (BRUGEL-DEC-2008-01).
- Beslissing van BRUGEL betreffende de “*praktische modaliteiten voor de inlevering van de groenestroomcertificaten voor de naleving van het quotum 2008, tot wijziging van beslissing 2008-01*” van 06 februari 2009 (BRUGEL-DEC-20090206-04).

Het besluit van de Regering van 19 juli 2007 houdende wijziging van het besluit van 6 mei 2004 voert het systeem in van de labels van garantie van oorsprong. Het systeem van de labels van garantie van oorsprong werd ingevoerd op Europees niveau door Richtlijn 2001/77/EG van 27 september 2001 en maakt de traceerbaarheid van groene elektriciteit mogelijk op Europees niveau. Voortaan moeten de leveranciers labels van garantie van oorsprong indienen om de herkomst van de groene stroom die ze verkopen in Brussel te bewijzen. Met dit systeem kunnen de leveranciers groene stroom verkopen die in om het even welk land is geproduceerd, op voorwaarde dat de garanties van oorsprong die dit land biedt, voldoen aan bepaalde criteria. Bovendien moeten de leveranciers maandelijks aangifte doen van de lijst van hun klanten aan wie ze groene stroom leveren, alsook van het percentage groene elektriciteit dat ze aan elke klant leveren. Aan de hand van deze aangiftes kan het aantal labels van garantie van oorsprong dat ze moeten indienen, worden berekend.

Dit besluit wijzigt eveneens de berekening van het aantal groenestroomcertificaten dat wordt toegekend voor fotovoltaïsche installaties en biomethanisatie door toevoeging van vermenigvuldigingscoëfficiënten. Het aantal groenestroomcertificaten dat normaal gezien wordt toegekend aan fotovoltaïsche installaties, wordt vermenigvuldigd met 4 voor de 20 eerste m², met 3 voor de volgende 40 m² en met 2 voor de resterende m². Het aantal groenestroomcertificaten dat normaal gezien wordt toegekend aan biomethanisatie-installaties, wordt vermenigvuldigd met 5.

Een andere belangrijke bepaling betreffende de uitputting van de Brusselse certificaten bij elke jaarlijkse quotuminlevering staat in artikel 18, §2 van het besluit:

“... § 2, eerste lid. De leveranciers mogen slechts de groenestroomcertificaten, die uitgegeven werden door andere nationale of buitenlandse overheden om te voldoen aan de verplichting tot afgifte waarvan sprake in artikel 25 bij de Commissie neerleggen na uitputting van de certificaten uitgegeven in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zij mogen evenwel de groenestroomcertificaten neerleggen die werden uitgegeven door andere nationale of buitenlandse overheden, indien zij het bewijs leveren van een weigering of een onvermogen van verkoop van de groenestroomcertificaten die werden toegekend aan een installatie gevestigd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest drie weken vóór de termijn bedoeld in artikel 25, 2e lid.”

In de praktijk stelt deze bepaling als voorafgaande voorwaarde voor de quotuminlevering van groenestroomcertificaten afkomstig van een ander gewest dat elke Brusselse producent minstens een – door Brugel als geldig beoordeelde – aankoopofferte heeft ontvangen voor de groenestroomcertificaten die op zijn rekening staan 3 weken vóór 31 maart.

Tot slot voert het besluit de mogelijkheid in de periode voor toekenning van groenestroomcertificaten te verlengen voor langer dan 10 jaar voor installaties die belangrijke wijzigingen ondergaan.

3 Voorwerp

Dit verslag vormt het verslag over de werking van de markt van de groenestroomcertificaten en de labels van garantie van oorsprong dat de ordonnantie voorziet.

4 Productie van groene elektriciteit in Brussel

4.1 Essentiële cijfers over het productiepark voor groene elektriciteit in 2008

Tabel 1 geeft het aantal, het vermogen, de elektriciteitsproductie en de hoeveelheid Groenestroomcertificaten (GSC's) et Labels van garantie van oorsprong (LGO's) die worden toegekend aan de installaties voor groenestroomproductie die op heden ¹ **gecertificeerd** zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) en **vóór eind 2008 in bedrijf werden gesteld**.

2008	Aantal	Vermogen [kW]	Productie Elek. [kWh]	GSC's	LGO's
WKK op olie	3	135	205.276	1.099	205
Fossiele WKK	21	19.513	64.292.035	25.564	64.292
Subtotaal WKK	24	19.648	64.497.311	26.663	64.497
Fotovoltaïsch	295	677	77.653	470	78
Totaal	319	20.325	64.574.964	27.133	64.575
WKK op olie	0,94%	0,66%	0,32%	4,05%	0,32%
Fossiele WKK	6,58%	96,01%	99,56%	94,21%	99,56%
Fotovoltaïsch	92,48%	3,33%	0,12%	1,73%	0,12%

Tabel 1: Overzichtstabel van de productie van groene elektriciteit in het BHG in 2008

Zoals blijkt uit figuur 1 zijn de meeste installaties voor de productie van groene stroom die in 2008 geïnstalleerd waren in het BHG fotovoltaïsche installaties (FV) (92,5%). De rest (7,5%) bestaat uit warmtekrachtkoppelingsinstallaties, waarvan meer dan de helft (13) eigendom is van Sibelga (zie ook punt 4.3. "Evolutie van het vermogen van de installaties")

Deze 295 FV-installaties vertegenwoordigden eind 2008 echter slechts 3,33% van het **totale geïnstalleerde vermogen**. Dit is toe te schrijven aan het lage gemiddelde vermogen per installatie vergeleken met een warmtekrachtkoppelingsinstallatie.

De warmtekrachtkoppelingsinstallaties produceren elektriciteit ongeacht de meteorologische omstandigheden en vertegenwoordigen 99,88% van de **geproduceerde elektriciteit**, tegenover 0,12% voor FV-installaties.

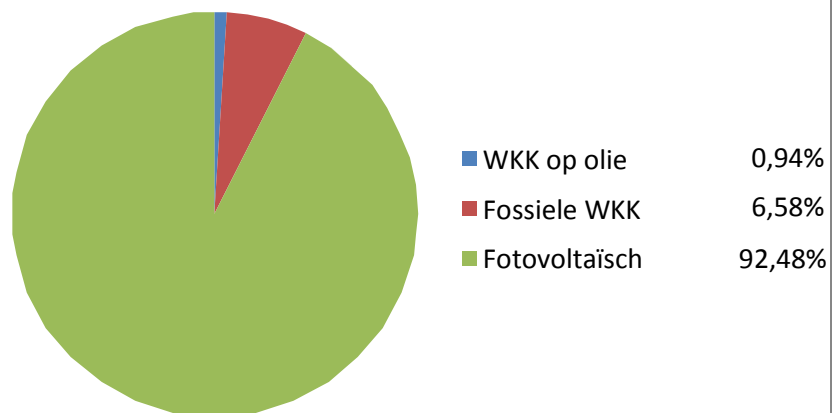
Het **GSC**-stelsel voor fotovoltaïsche installaties is interessanter dan dat voor warmtekrachtkoppeling dankzij een vermenigvuldigingscoëfficiënt; het aantal GSC's is dus meer dan evenredig met de elektriciteitsproductie.

In 2008 kregen de fotovoltaïsche installaties 1,73% GSC's voor 0,12% geproduceerde elektriciteit, vergeleken met 98,26% GSC's voor 99,88% geproduceerde elektriciteit voor warmtekrachtkoppeling. In de warmtekrachtkoppeling zelf krijgt de duurzame warmtekrachtkoppeling (op dit moment in het BHG: koolzaadolie) meer GSC's dan de fossiele warmtekrachtkoppeling. Dit is toe te schrijven aan het feit dat biobrandstoffen worden beschouwd als CO₂-neutraal. Aangezien het aantal GSC's in het

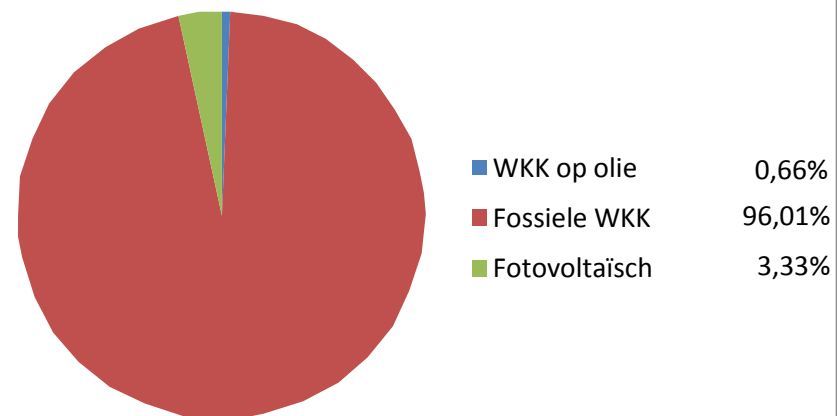
¹ 1 oktober 2009

BHG wordt berekend op basis van het bespaarde CO₂-gehalte vergeleken met referentie-installaties, ligt het aantal GSC's hoger.

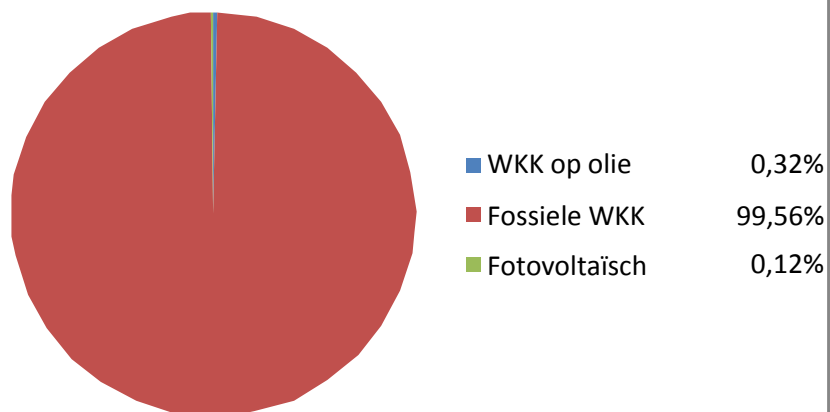
Aantal installaties eind 2008: 319

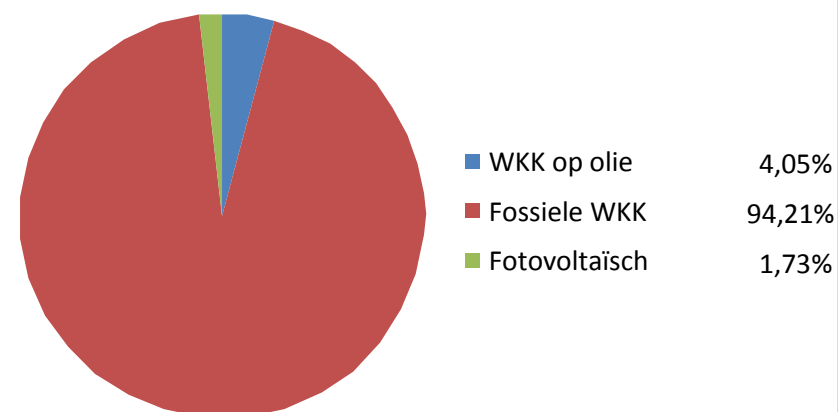
Geïnstalleerd vermogen eind 2008: 20,33 MW

Elektriciteitsproductie in 2008: 64.575 MWh

Aantal toegekende GSC's in 2008: 27.133

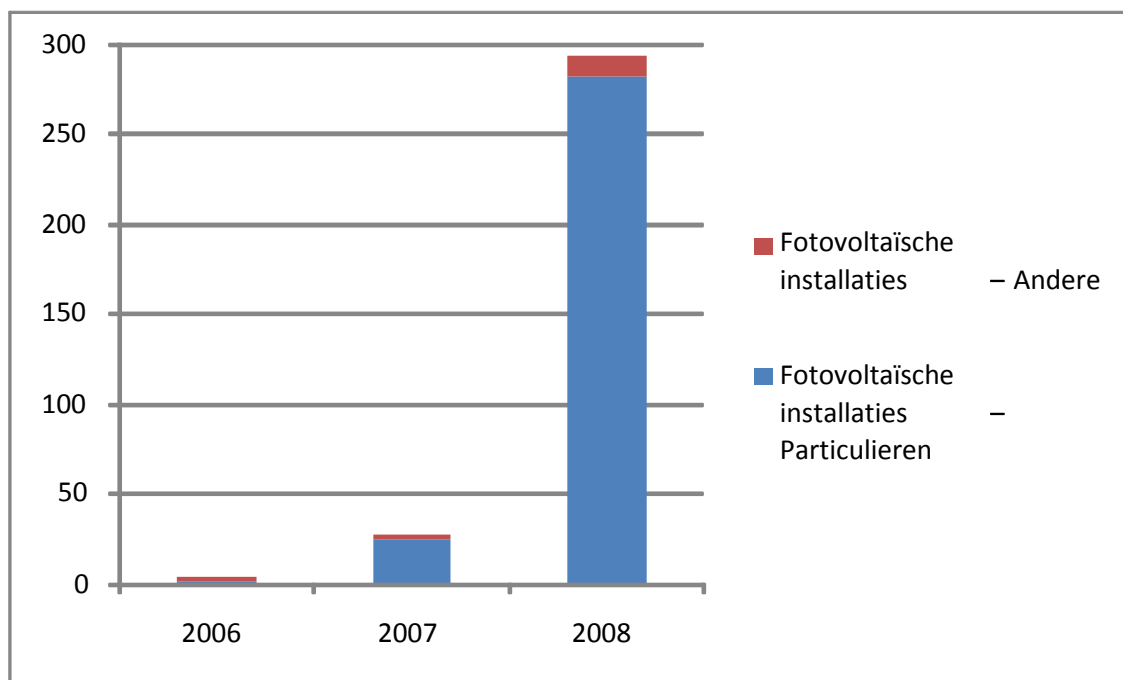

Figuur 1: Aandeel van elke technologie in het productiepark voor groene elektriciteit in 2008

4.2 Evolutie van het aantal installaties

Aantal installaties	Aantal installaties eind 2006	Aantal installaties eind 2007	Aantal installaties eind 2008
Fossiele WKK	15	16	21
WKK op olie	0	2	3
Subtotaal WKK	15	18	24
Fotovoltaïsche installaties – Particulieren	2	26	283
Fotovoltaïsche installaties – Andere	3	3	12
Subtotaal FV	5	29	295
Totaal WKK + Fotovoltaïsch	20	47	319

Tabel 2: Evolutie van het aantal installaties voor productie van groene elektriciteit

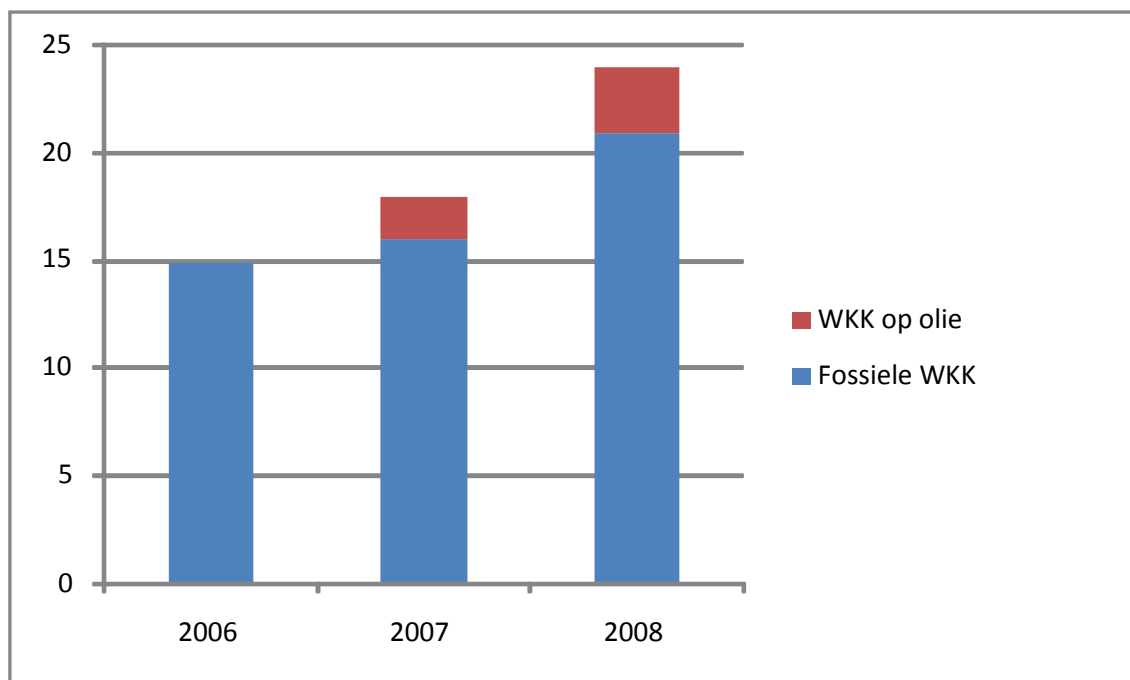

Figuur 2: Evolutie van het aantal fotovoltaïsche installaties

In 2008 is de gewestelijke premie voor fotovoltaïsche installaties gestegen tot € 3/Wp (met een maximum van 50% van de factuur) in de plaats van 50% van de factuur (met een maximum van € 3000/woning) in 2007. De premie voor 2008, die werd behouden in 2009, is dus interessanter. Het maximumbedrag van € 3000 per woning van de premie voor 2007 was snel bereikt.

De toepassing van een vermenigvuldigingscoëfficiënt voor de GSC's voor fotovoltaïsche installaties vanaf het tweede semester van 2007 maakte de installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen in het BHG tot een zeer rendabele investering in 2008 (en 2009).

Dit zien we ook in de evolutie van het aantal fotovoltaïsche installaties, dat sterk is gestegen in 2008 (zie figuur 2).

Figuur 3: Evolutie van het aantal warmtekrachtkoppelingsinstallaties

In tegenstelling tot de fotovoltaïsche installaties is het aantal warmtekrachtkoppelinginstallaties maar lichtjes gestegen. In 2008 werden 6 nieuwe gecertificeerde installaties, vergeleken met 2007, in bedrijf gesteld (zie figuur 3).

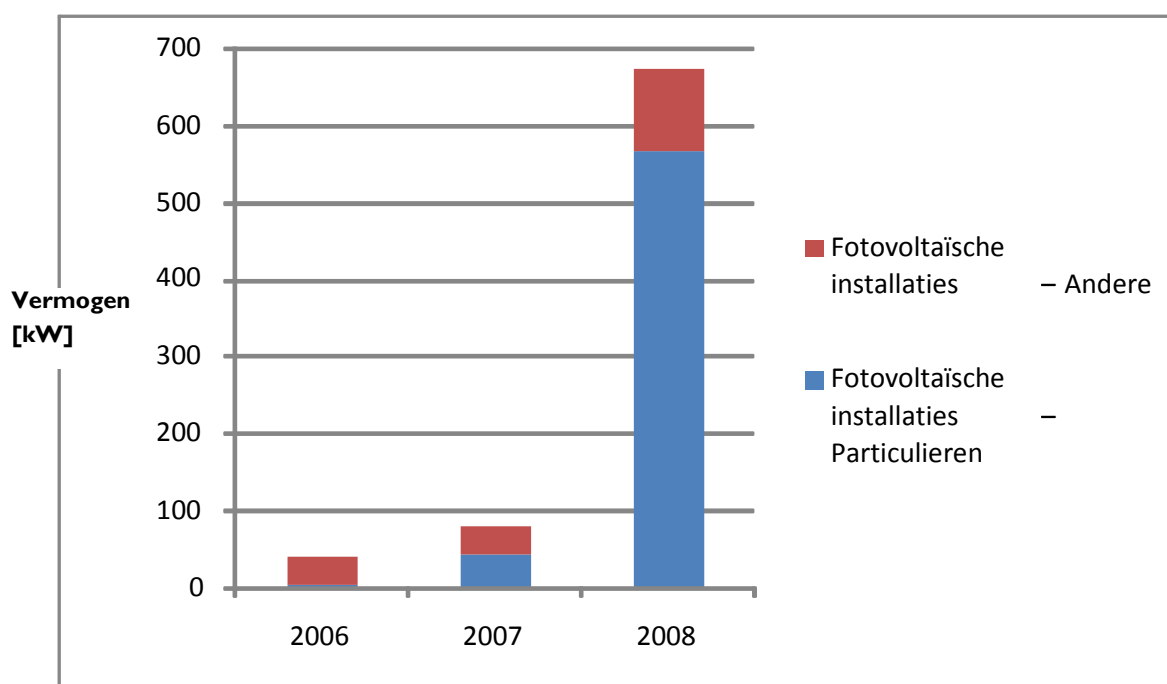
In 2007 verschenen de twee eerste warmtekrachtkoppelinginstallaties op koolzaadolie. Een derde werd in bedrijf gesteld in 2008.

Van de 24 installaties die eind 2008 in gebruik waren, behoren er 13 toe aan Sibelga.

4.3 Evolutie van het vermogen van de installaties

Geïnstalleerd vermogen	Geïnst. vermogen eind 2006 [kW]	Geïnst. vermogen eind 2007 [kW]	Geïnst. vermogen eind 2008 [kW]
Fossiele WKK	16.209	16.405	19.513
WKK op olie	0	75	135
Subtotaal WKK	16.209	16.480	19.648
Fotovoltaïsche install. – Particulieren	7,44	45,45	570,5
Fotovoltaïsche install. – Andere	36,48	36,48	106,06
Subtotaal fotovoltaïsch	43,92	81,93	676,56
Totaal WKK + fotovoltaïsch	16.252,92	16.561,93	20.324,56

Tableau 3: Evolutie van het geïnstalleerd vermogen van de installaties voor productie van groene stroom

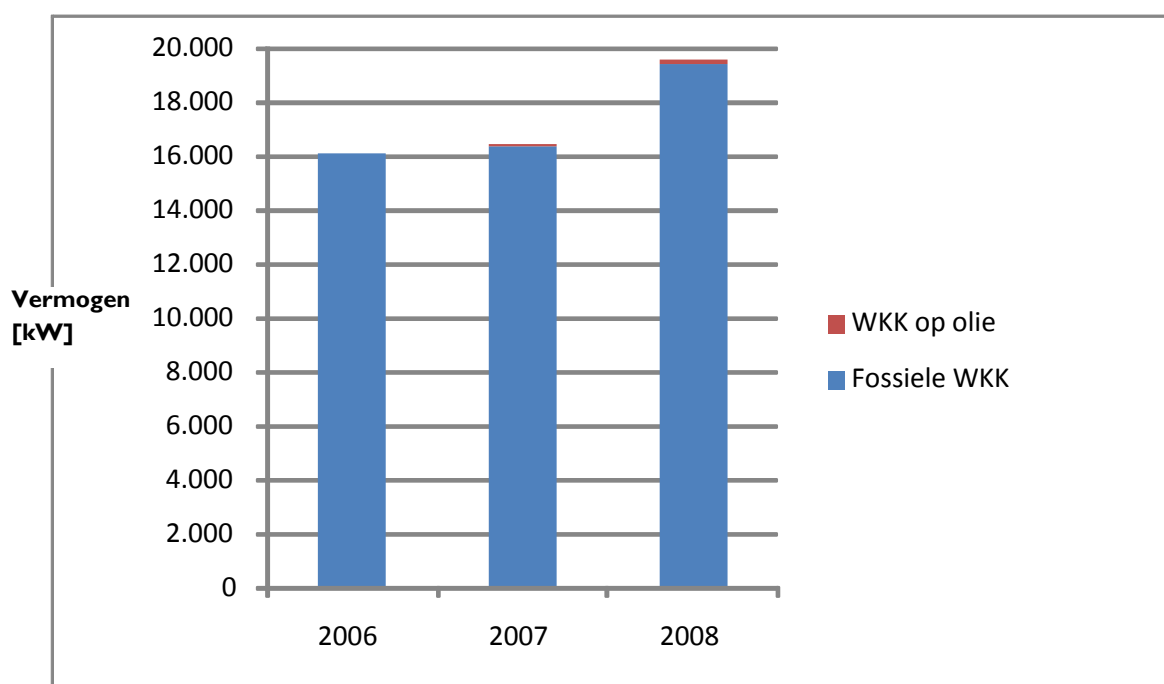

Figuur 4: Evolutie van het vermogen (kW) van de fotovoltaïsche installaties

In 2008 kende het vermogen van de fotovoltaïsche installaties dezelfde vooruitgang als het aantal installaties (zie figuur 4).

De 283 fotovoltaïsche installaties bij particulieren vertegenwoordigden 570,5 kW, wat het gemiddelde op ongeveer 2 kW per installatie brengt.

Tegelijk waren de 12 andere fotovoltaïsche installaties (bij bedrijven, openbare gebouwen, ...) goed voor 106,06 kW, wat neerkomt op een gemiddelde van ongeveer 8,8 kW per installatie. Als we de twee installaties met een vermogen van meer dan 25 kW even buiten beschouwing laten, komen we op een gemiddelde van 3,6 kW per installatie.

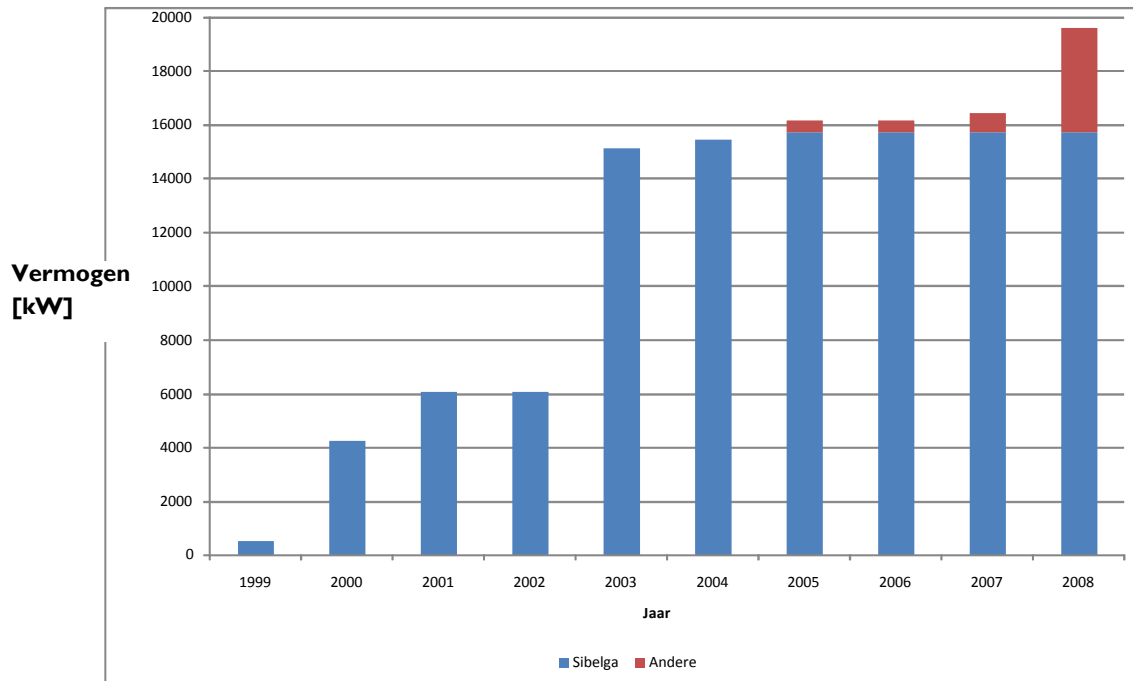
Figuur 5: Evolutie van het vermogen (kW) van de warmtekrachtkoppelingsinstallaties

Zoals blijkt uit figuur 5 is het geïnstalleerde vermogen van de warmtekrachtkoppelingsinstallaties in verhouding minder sterk toegenomen dan dat van de fotovoltaïsche installaties.

In absolute cijfers ligt het echter veel hoger dan dat van de fotovoltaïsche installaties, doordat de geïnstalleerde vermogens veel hoger zijn.

De zes nieuwe installaties die in gebruik werden genomen in de loop van 2008 vertegenwoordigen een stijging met 3,168 MW ten opzichte van 2007.

Zoals hierboven vermeld, behoort de meerderheid van de warmtekrachtkoppelingsinstallaties toe aan Sibelga. In dit park zitten ook de krachtigste warmtekrachtkoppelingseenheden van het BHG. Zoals blijkt uit figuur 6 blijft het aandeel van Sibelga overheersen in het geïnstalleerde vermogen.

Figuur 6: Evolutie van het aandeel van Sibelga in het vermogen (kW) van de warmtekrachtkoppelingsinstallaties

4.4 De Brusselse markt van de groenestroomcertificaten

Tabel 4 en figuur 7 hieronder tonen de jaarbalans van de toekenningen/afgiftes van groenestroomcertificaten voor de jaren 2005 tot 2008.

In Brussel is alleen de elektriciteit die wordt geleverd aan in aanmerking komende klanten gebonden aan het quotum voor groenestroomcertificaten. Door de volledige vrijmaking van de markt sinds 1 januari 2007 zijn alle huishoudelijke klanten op hun beurt in aanmerking komende klanten geworden, waardoor het elektriciteitsvolume dat gebonden is aan het quotum voor groenestroomcertificaten is gestegen met 35%. Dit verklaart de sterke stijging van het aantal GSC's dat moet worden ingeleverd tussen 2006 en 2007.

Tussen 2007 en 2008 is het aantal in te leveren GSC's vrijwel constant gebleven. Dit komt door het feit dat de totale elektriciteitslevering vrijwel constant is gebleven (5.799 GWh in 2008), en doordat het quotum voor 2007 en 2008 hetzelfde is (2,5%).

Definities

E-HEB: Hoeveelheid elektriciteit geproduceerd op basis van hernieuwbare energiebronnen.

E-WKK: Hoeveelheid elektriciteit geproduceerd op basis van kwaliteitswarmtekrachtkoppeling.

Toegekende GSC's: Aantal in de loop van het jaar in Brussel toegekende groenestroomcertificaten.

GSC's in voorraad: Aantal bestaande Brusselse groenestroomcertificaten op het moment van de quotuminlevering.

In te leveren GSC's: Totale aantal groenestroomcertificaten dat moet worden ingeleverd door alle leveranciers in het kader van hun jaarlijkse quotum.

Ingeleverde Brusselse GSC's: Aantal Brusselse groenestroomcertificaten dat werd ingeleverd op het moment van de quotuminlevering.

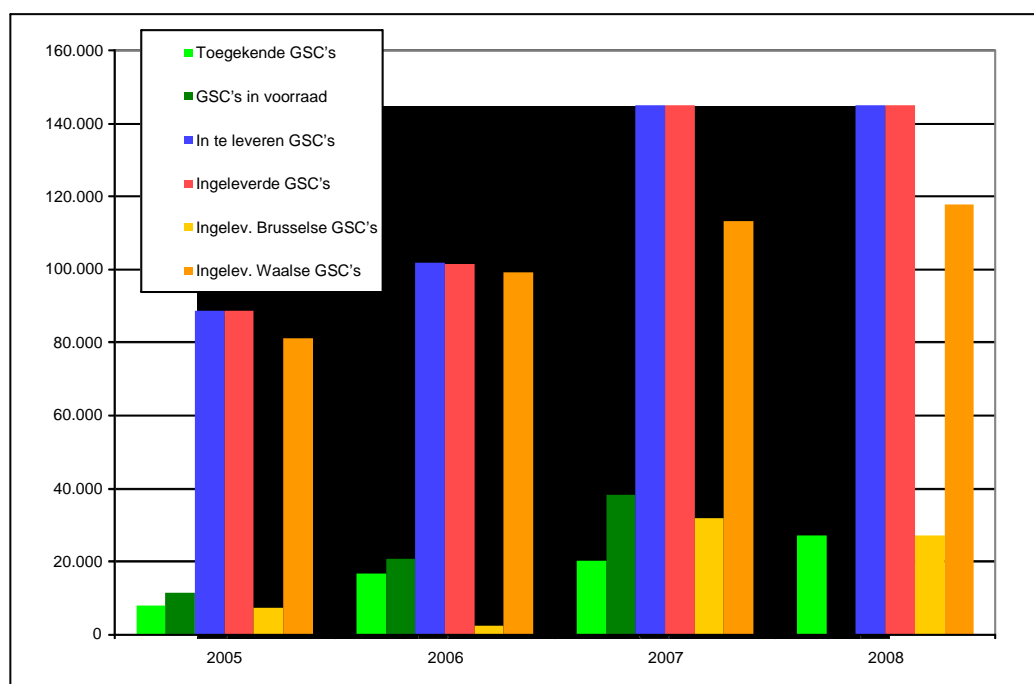
Ingeleverde Waalse GSC's: Aantal Waalse groenestroomcertificaten dat werd ingeleverd op het moment van de quotuminlevering.

Ingeleverde GSC's: Totale aantal groenestroomcertificaten dat werd ingediend op het moment van de quotuminlevering, d.w.z. som van de ingeleverde Waalse en Brusselse GSC's.

Ontbrekende GSC's: Aantal groenestroomcertificaten dat niet werd ingeleverd op het moment van de quotuminlevering en dat het voorwerp is van een administratieve boete. Het betreft hier dus het verschil tussen het in te leveren aantal GSC's en het aantal ingeleverde GSC's.

	2005	2006	2007	2008
E-HEB (MWh)	0	1,2	101	282,9
E-WKK (MWh)	25.671	40.243	51.141	64.292
Toegekende GSC's	7.980	16.519	19.983	27.133
GSC's in voorraad	11.492	20.543	38.321	~
Quota	2,25%	2,5%	2,5%	2,5%
In te leveren GSC's	88.610	101.745	144.872	144.980
Ingeleverde Brusselse GSC's	7.468	2.244	31.665	27.175
Ingeleverde Waalse GSC's	81.091	99.036	113.135	117.711
Totaal van de ingeleverde GSC's	88.559	101.280	144.800	144.887
Ontbrekende GSC's	51	465	72	93

Tabel 4: Jaarbalansen van 2005 tot 2008

Figuur 7: Jaarbalansen van 2005 tot 2008

Figuur 7 toont dat 81,2% van de groenestroomcertificaten die in 2008 werden ingeleverd, Waalse groenestroomcertificaten zijn. Net als de vorige jaren stellen we vast dat de leveranciers aan hun verplichting kunnen voldoen, met als gevolg een zeer laag aantal ontbrekende groenestroomcertificaten die aanleiding geven tot een boete.

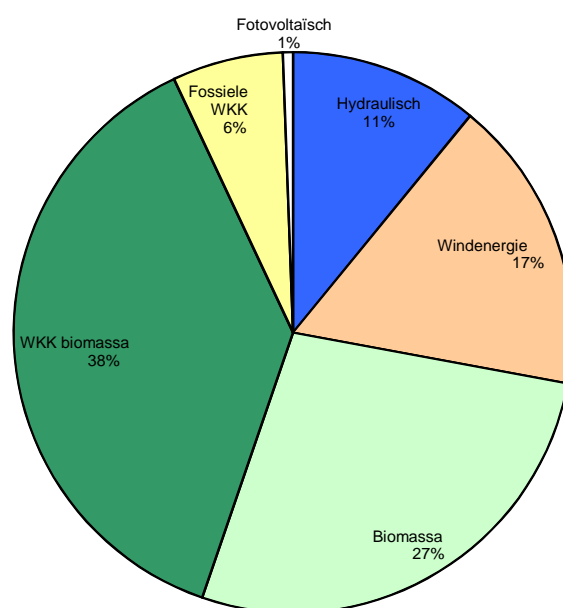
De Brusselse groenestroomcertificaten die niet werden ingeleverd op het moment van de quotuminlevering in 2008, staan op de rekeningen van de leveranciers. De praktische modaliteiten voor de implementatie van deze verplichting zijn beschreven in beslissing BRUGEL-DEC-2008-01 van 28 januari 2008 betreffende de “praktische modaliteiten voor de inlevering van groenestroomcertificaten voor de naleving van het quotum 2008” en beslissing BRUGEL-DEC-20090206-04 van 06 februari 2009 betreffende de “praktische modaliteiten voor de inlevering van groenestroomcertificaten voor de naleving van het quotum 2008, tot wijziging van beslissing 2008-01”

Het eerste referentiejaar dat in aanmerking moet worden genomen bij het bestuderen van de evolutie van de toekenningen van groenestroomcertificaten in Brussel is 2006. In 2004 liepen de toekenningen slechts over één trimester van het jaar, en in 2005 hadden de producenten hun strategie voor het afstellen van hun warmtekrachtkoppelingen nog niet aangepast om te voldoen aan het kwaliteitscriterium dat toelaat groenestroomcertificaten te verkrijgen.

4.5 Energiebronnen van de groenestroomcertificaten ingeleverd in Brussel

De GSC's die in 2008 werden uitgegeven in het BHG vormden 18,8% van de GSC's die werden ingeleverd in het BHG. Het grootste deel van de geproduceerde groene elektriciteit en van de GSC's die hieruit voortvloeien, is afkomstig van de fossiele warmtekrachtkoppeling van Sibelga.

Zoals hoger gezegd was de andere 81,2% van de GSC's die in 2008 werden ingeleverd in het BHG, afkomstig uit Wallonië. Figuur 8 hieronder toont de verdeling per energiebron van de groenestroomcertificaten die worden toegekend in Wallonië. Het grootste deel van de productie van groenestroomcertificaten in Wallonië is afkomstig van biomassa-installaties (65%) en van windmolens (17%). De rest is afkomstig van hydraulische installaties (11%), fossiele warmtekrachtkoppelingen in industrieparken (6%), en fotovoltaïsche installaties (1%).

Figuur 8: Verdeling van de Waalse groenestroomcertificaten per energiebron² in 2008.

² Bron: Specifiek jaarverslag 2008, CD-9j06-CWaPE, over "de evolutie van de markt van de groenestroomcertificaten" ("l'évolution du marché des certificats verts"), gepubliceerd door de CWaPE op 13 oktober 2009.

4.6 Prijs van de groenestroomcertificaten

De onderstaande tabel geeft de evolutie van de gemiddelde prijs van de groenestroomcertificaten die werden verhandeld in Brussel tussen 2005 en 2008.

	Aantal verhandelde GSC's	Gemiddelde eenheidsprijs
2005	11.492	69,72
2006	13.500	73,70
2007	25.634	90,92
2008	26.030	90,95

Tabel 5: Evolutie van de prijs van de groenestroomcertificaten

De sterke stijging van de gemiddelde prijs die werd waargenomen in 2007 is toe te schrijven aan de verhoging van de boete van 75 tot 100 euro per ontbrekend groenestroomcertificaat in 2007³.

4.7 Kostprijs voor de consument

De kostprijs voor de consument van het mechanisme van de groenestroomcertificaten is moeilijk in cijfers uit te drukken. De kostprijs hangt in werkelijkheid af van productiekosten die wij niet kennen. Een aantal leveranciers vermeldt echter op hun factuur een “bijdrage groene stroom”.

Voor leveranciers die niet beschikken over productiemiddelen voor groene stroom en die enkel een beroep kunnen doen op de markt van de groenestroomcertificaten om te voldoen aan hun verplichting, is de vermelde bijdrage correct indien ze gebaseerd is op de prijs van het groenestroomcertificaat op de markt. Voor leveranciers die beschikken over productiemiddelen in Wallonië of Brussel zou de vermelde kostprijs de meerkost voor de productie van groene stroom, vergeleken met andere energiebronnen, moeten vertegenwoordigen. Een leverancier kan zich uiteraard ook in een gemengde situatie bevinden: hij kan beschikken over productiecapaciteit, maar er ook toe genoodzaakt zijn certificaten aan te schaffen op de markt.

4.8 De Brusselse markt van de garanties van oorsprong

Zoals aangegeven in de inleiding werd een markt van garanties van oorsprong ingevoerd door het besluit van de Brusselse Regering van 19 juli 2007 tot wijziging van het besluit van 6 mei 2004. Dit besluit bepaalt dat de elektriciteitsproductie op basis van hernieuwbare energiebronnen en warmtekrachtkoppeling met hoog rendement in rekening wordt gebracht voor de toekenning van labels van garantie van oorsprong vanaf 1 januari 2007, op voorwaarde dat de installatie op die datum gecertificeerd is. De certificering die wordt uitgevoerd voor de toekenning van groenestroomcertificaten is ook geldig voor de toekenning van labels van garantie van oorsprong (LGO).

Het mechanisme van de garanties van oorsprong strekt ertoe, in tegenstelling tot dat van de groenestroomcertificaten, de ondersteuning van het groenestroomverbruik te organiseren. Aan de hand van de labels van garantie van oorsprong (LGO) kan BRUGEL immers controleren of de door de leveranciers geleverde elektriciteit wel degelijk groen is. De leveranciers zijn ertoe verplicht maandelijks een aangifte te doen van hun klanten die ze van groene stroom voorzien hebben, alsook van het percentage groene elektriciteit dat aan elke klant werd geleverd. Zo kan het aantal labels van garantie van oorsprong dat ze moeten inleveren, worden berekend. Op het einde van het jaar kan BRUGEL dan nagaan of voldoende LGO's werden ingeleverd, en op die manier het groene karakter van de verkochte elektriciteit bevestigen.

³ Deze stijging van de boete was voorzien in de ordonnantie van 19 juli 2001.

We melden verder dat BRUGEL geen enkele aanvraag heeft ontvangen van een vergunning voor de levering van groene stroom. Er is dus geen enkele leverancier die verplicht is om garanties van oorsprong te verstrekken om het percentage (minstens 50%) elektriciteit, geproduceerd op basis van hernieuwbare energiebronnen en/of warmtekrachtkoppeling met hoog rendement, te bewijzen.

In de loop van 2007 en 2008 werd geen enkele garantie van oorsprong verhandeld. Dit is toe te schrijven aan het feit dat de groenestroominstallaties in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hun productie zelf verbruiken en/of, zoals in het geval van de warmtekrachtkoppelingen van Sibelga, dienen om de verliezen van het net te compenseren. Deze installaties krijgen dus LGO's die automatisch worden vernietigd.

2008	LGO's
WKK op olie	205
Fossiele WKK	64.292
Subtotaal WKK	64.497
Fotovoltaïsch	78
Total	64.575
WKK op olie	0,32%
Fossiele WKK	99,56%
Fotovoltaïsch	0,12%

Tabel 6: LGO's toegekend in 2008

De leveranciers kunnen evenwel een bepaald aantal LGO's op hun rekeningen hebben, en hebben dit ook, om te voldoen aan de inlevering van LGO's waaraan alle leveranciers die groene elektriciteit verkopen, gebonden zijn.

Aangezien de Brusselse LGO's automatisch worden vernietigd, gaat het hier om LGO's die worden ingevoerd uit andere landen die lid zijn van de AIB.

BRUGEL werd aanvaard als lid van de AIB in september 2008 en heeft zijn applicatie van GSC's en LGO's met succes aangesloten op het uitwisselingsplatform (de "HUB") van AIB in december 2008.

5 Perspectieven

5.1 Evolutie van het aantal in te leveren GSC's in Brussel

De onderstaande tabel toont de quota voor groenestroomcertificaten die op dit moment zijn vastgelegd tot 2012⁴.

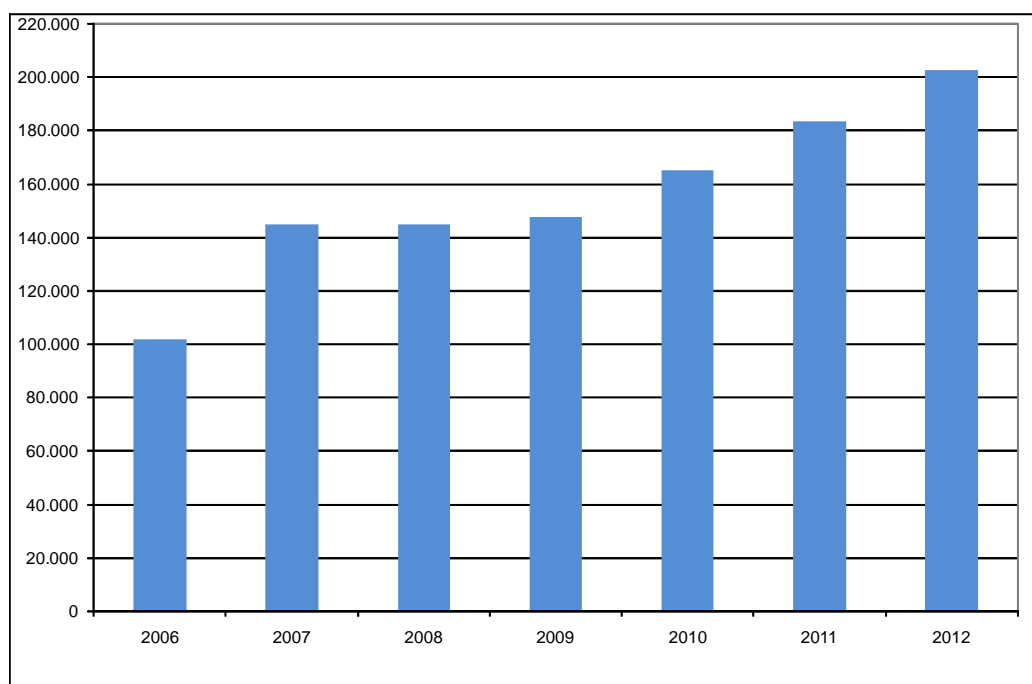
2007	2008	2009	2010	2011	2012
2,5%	2,5%	2,5%	2,75%	3%	3,25%

Tabel 7: Evolutie van de quota van de groenestroomcertificaten

In figuur 9 hieronder wordt de evolutie voorgesteld van het aantal in Brussel in te leveren groenestroomcertificaten tot 2012.

De gegevens voor 2006, 2007 en 2008 zijn reële gegevens. De vooruitzichten voor evolutie vanaf 2009 zijn gebaseerd op een reële totale levering van 5.799 GWh in 2008 en een vermoedelijke groei van het constante elektriciteitsverbruik die gelijk is aan 1,8% per jaar.

Vanaf 2010 zou het aantal in te leveren GSC's nog moeten stijgen met ongeveer 10% per jaar tot 2012, overeenkomstig de stijging van het quotum.

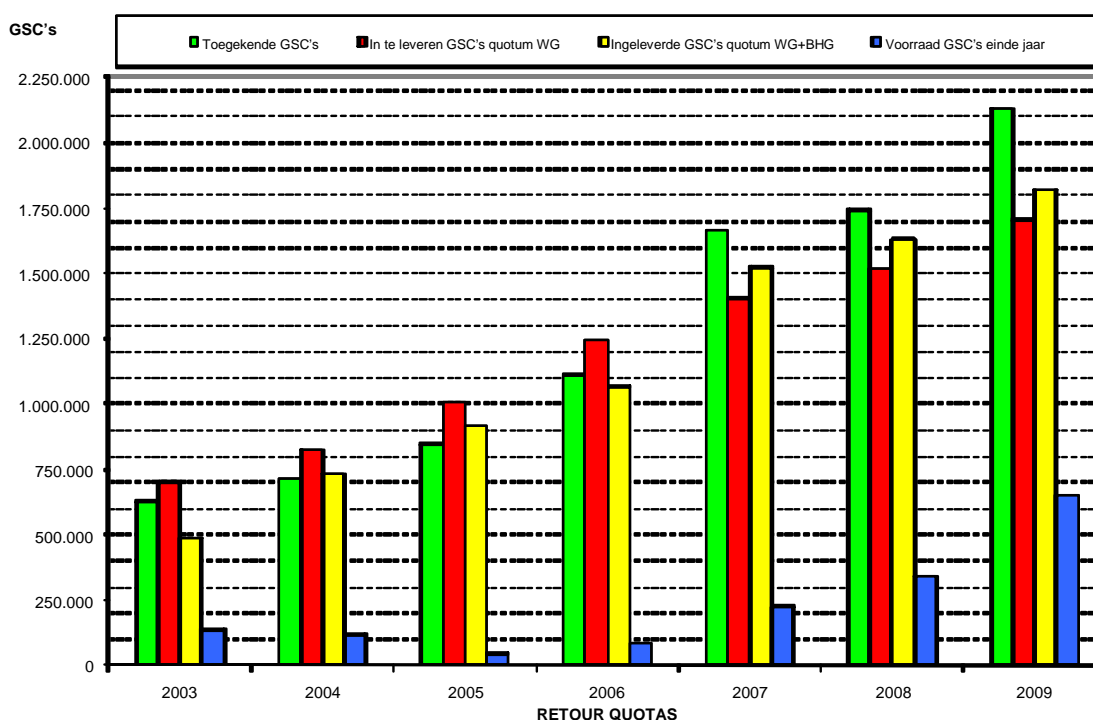

Figuur 9: Evolutie van het aantal GSC's dat moet worden ingeleverd in Brussel van 2006 tot 2012

⁴ Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 maart 2007 houdende vaststelling van de quota voor groenestroomcertificaten voor het jaar 2008 en de volgende genomen in toepassing van artikel 28 § 2, derde lid van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

5.2 Evolutie van de markt van de groenestroomcertificaten in Wallonië

Figuur 10 hieronder toont de vermoedelijke evolutie van de markt van de Waalse groenestroomcertificaten zoals beschreven in het specifiek jaarverslag 2008 van de CWaPE van 13 oktober 2009, dat handelt over “de evolutie van de markt van de groenestroomcertificaten”.

Figuur 10: Vermoedelijke evolutie van de markt van de GSC's in Wallonië tot 2009

De CWaPE voorziet vanaf 2009 een overschot van groenestroomcertificaten op de Waalse markt en stelt het zo: “Op middellange termijn, en ter herinnering⁵, zal het groenestroomproductiepark dat eind 2009 geïnstalleerd zal zijn, kunnen voldoen aan de quotumverplichtingen in het Waalse Gewest voor de hele periode 2010-2012. Op basis van deze voorspellingen blijft de CWaPE bij zijn advies over de noodzakelijke herziening van de quota vanaf 2010”. De voorraad groenestroomcertificaten op het einde van het jaar bestaat uit het aantal groenestroomcertificaten dat beschikbaar is na de quotuminleveringen.

Dit overschot zal zich vertalen in een voorraad Waalse GSC's die beschikbaar zal zijn op het einde van het jaar (blauw in figuur 5), die vanaf 2009 zal blijven toenemen. Dit overschot van Waalse groenestroomcertificaten zal een verlagende impact hebben op de prijs van de groenestroomcertificaten die uitgewisseld worden in Wallonië, en zal bijgevolg ook een gevoelige impact hebben in Brussel. We merken evenwel op dat er een mogelijkheid bestaat van een gegarandeerde minimumprijs van € 65/GSC waarop een deel⁶ van de Waalse producenten zal kunnen rekenen. Dit mechanisme bestaat niet in Brussel, maar wordt gecompenseerd door de aankoopverplichting van de leveranciers, voordat zij zich kunnen wenden tot de markt van de Waalse groenestroomcertificaten.

⁵ Zie specifiek jaarverslag 2007

⁶ De gegarandeerde minimumprijs wordt onder bepaalde voorwaarden en voor een beperkte periode toegestaan aan producenten die dit vragen.

5.3 Productieperspectieven in het BHG

Het aantal fotovoltaïsche installaties in het BHG is exponentieel gegroeid in 2008. Deze groei werd bevestigd in 2009. Vandaag⁷ zijn er bijna 1000 gecertificeerde fotovoltaïsche installaties.

Er werd aangekondigd dat de gewestelijke premie voor fotovoltaïsche installaties volledig zal worden afgeschaft in 2010, wat een aanzienlijke impact zal hebben op de financiële rendabiliteit van een installatie, zonder de toekomst ervan op het spel te zetten. Een daling van het aantal nieuwe installaties kan dan ook worden verwacht.

Wat de **warmtekrachtkoppelingsinstallaties** betreft, merken we op dat er zowel in 2008 als in 2009 een regelmatige maar lichte toename is van het aantal installaties. Aanzienlijke inspanningen werden gedaan op het vlak van informatie (seminaries, facilitator, ...) en hulpmiddelen (simulatiertools, ...), wat zou moeten bijdragen tot het tot volle wasdom komen van de markt. Hoewel dit op moment nog moeilijk in te schatten is, kunnen we ons verwachten aan een lichte stijging van het aantal nieuwe installaties in 2009-2010. We merken eveneens op dat een aantal installaties in 2009 10 jaar in bedrijf zal zijn.

Enkele **grote projecten** zijn op dit moment lopend of in studiefase in het BHG, maar het is moeilijk het perspectief ervan in te schatten.

6 Conclusies

De verplichting van de leveranciers om eerst de Brusselse groenestroomcertificaten uit te putten, vooraleer Waalse groenestroomcertificaten in te leveren, heeft alle Brusselse elektriciteitsproducenten in staat gesteld hun groenestroomcertificaten te verkopen tegen een interessante prijs. Vrijwel alle Brusselse groenestroomcertificaten werden afgegeven bij de quotuminlevering en de resterende groenestroomcertificaten staan op de rekening van de leveranciers.

Op dit moment ligt het aantal toegekende Brusselse GSC's aanzienlijk lager dan het quotum (27.000 toegekend op 145.000 in te leveren in 2008), en dit zal hoogstwaarschijnlijk ook zo blijven in de komende jaren.

Dit houdt in dat, om te voldoen aan hun Brusselse quotuminlevering, de leveranciers een beroep zullen blijven doen op de Waalse GSC's.

De markt van de Brusselse GSC's is overigens verwaarloosbaar vergeleken met de Waalse markt, met 145.000 GSC's gevraagd voor het BHG vergeleken met meer dan 1.500.000 in het Waals Gewest.

7 Advies

In de huidige wetgevende context ontvangt elke eigenaar van een fotovoltaïsche installatie om de drie maanden GSC's die hij vervolgens verkoopt aan een energieleverancier tegen een onderhandelde prijs. Gelet op het lage vermogen van een fotovoltaïsche installatie, gaat het vaak maar om enkele GSC's per trimester⁸.

Gelet op het aantal eigenaars van installaties houdt dit een injectie in van een groot aantal kleine actoren op de markt van de groenestroomcertificaten die, zelfs als alle installaties en hieruit

⁷ 30 oktober 2009

⁸ gemiddeld 3 voor een ideaal gelegen installatie van 2 kWc, die 1700 kWh per jaar produceert.

voortvloeiende GSC's worden samengeteld, slechts een klein deel van de markt van de Brusselse GSC's vertegenwoordigen. In 2008 gaat het om 470 GSC's op een totaal van 27.000, of 1,7%. In 2009 zal de absolute hoeveelheid sterk stijgen.

Daarnaast vormen de **meteropnames**, de berekening en de toekenning van de GSC's, de verhandelingen van GSC's en het hele administratieve beheer van de fotovoltaïsche installaties een zeer grote werklast voor BRUGEL, en een zware administratieve rompslomp voor de eigenaar van de installatie, die vaak het overzicht verliest.

Om die redenen is het absoluut noodzakelijk dat de procedures voor toekenning en verhandeling van de GSC's worden vereenvoudigd en doeltreffender gemaakt, ten behoeve van zowel de administratie als de (toekomstige) eigenaar van de installatie.

BRUGEL zal op korte termijn een volledig advies geven over dit thema.

Bijlage: Lijst van de Brusselse installaties

Warmtekrachtkoppelingsinstallaties - Koolzaadolie		
Naam	Installatie	Pe [kW]
ACP La Sauvenière	034 La Sauvenière	50
ACP Les jardins d'Alexandre	042 Jardins d'Alexandre	25
Citroën Belgium	184 Citroën Yser	60
Totaal		135
Aantal installaties	3	
Warmtekrachtkoppelingsinstallaties - Aardgas		
Naam	Installatie	Pe [kW]
Sibelga scrl	010 Aeropolis	574
Sibelga scrl	007 Pachéco	510
Sibelga scrl	005 Abbatoirs	536
Sibelga scrl	002 Quai des Usines	2.668
Sibelga scrl	006 Arts et Métiers	606
Sibelga scrl	004 Centre Monnaie	605
Sibelga scrl	009 Villas de Ganshoren	606
Sibelga scrl	008 Brugmann	2.950
Sibelga scrl	001 ULB Solbosch	3.033
Sibelga scrl	011 AZ VUB	3.062
Sibelga scrl	003 Vlaams Parlement	341
AXIMA Services	013 Hopital Militaire NOH	302
TEM	021 Ecole Royale Militaire	138
Sibelga scrl	023 Essegheem 2	139
Sibelga scrl	022 Essegheem 1	139
ENEAS	027 Hotel Amigo	196
Raad van de Europese Unie	018 LEX2000	408
Solvay	030 Solvay - Centre 1	1.100
Solvay	030 Solvay - Centre 2	1.100
Sportcentrum van Sint-Pieters-Woluwe	141 Centre Sportif de WSP	143
D'Ieteren	353 D'Ieteren	357
Totaal		19.513
Aantal installaties	21	
Warmtekrachtkoppelingsinstallaties - Totaal		
Totaal geïnstalleerd vermogen [kW]		19.648
Aantal installaties	24	

Fotovoltaïsche installaties - Particulieren		
Geïnstalleerd vermogen [kW]		570,505
Aantal installaties	283	
Fotovoltaïsche installaties - Andere		
Naam	Installatie	Pe [kW]
Raad van de Europese Unie	017 Justus Lipsius	28,16
Régie Média Belge	032 RMB	2,52
Windbag sprl	065 Windbag	2,72
Cliniques Universitaires Saint-Luc	176 UCL	43,56
Case Investe s.a.	192 Case Investe s.a.	1,26
R.O.V.A. s.a.	199 R.O.V.A. s.a.	4,41
Alloson s.a.	200 Alloson	4,86
Charlemagne n.v.	213 Charlemagne	2,7
Renove Electric	253 Renove Electric	2,39
ND Service s.a.	276 ND Services	2,94
ACP La Hêtraie Blocs A/B - C/O Immo LP	373 ACP La Hêtraie	4,94
Electrabel n.v.	785 Electrabel	5,6
Totaal		106,06
Aantal installaties	12	
Fotovoltaïsche installaties - Totaal		
Totaal geïnstalleerd vermogen [kW]		676,565
Aantal installaties	295	

* *

*